

Kurzusleírás (tematika)

Kurszus neve: Művészetszociológia & a művészet intézményrendszere				
A kurszus oktatója/i, elérhetősége(i): Sasvári Edit Sasvári Edit, sasvariedit2@gmail.com Csatlós Judit csatlós.judit@gmail.com Juhász Anna Mária anna.m.juhász@gmail.com				
Kód: B-DK-402	Tantervi hely: BA	Javasolt félév: 4. félév	Kredit: 5	Tanóraszám: kontaktóraszám: Egyéni munkaóra: - hallgatói
Kapcsolt kódok:	Típus: előadás	Szab.vál-ként felvehető-e?	Szab.vál. esetén sajátos előfeltételek:	
A kurszus kapcsolatai (előfeltételek, párhuzamosságok): A tematika a művészetszociológia kurszushoz kapcsolódik.				
A kurszus célja és alapelvei: A tantárgy a művészeti intézményrendszer működésével, történeti alakulásával, a rendszeren belüli elemek kölcsönhatásaival foglalkozik a hazai szcénában és a globális térben. A tantárgy célja, hogy módszereket adjon az intézményrendszer megismeréséhez, vizsgálatához, kontextusainak feltárásához, segítse a művészet, a művészek és a művészeti intézmények társadalomban elfoglalt helyének, szerepének és hatásának megértését.				
Tanulási eredmények (fejlesztendő szakmai és általános kompetenciák): Tudás: 1. Tájékozódás a kortárs kultúra intézményrendszerében. 2. Széles spektrumú műveltség. 3. Ismeretek a kulturális és művészeti jelenségek vizsgálati módszereiről, technikáiról. Képesség: 1. A design, a művészetek, média és építészet által felvetett és megoldott vagy megoldandó problémák felismerése az intézményrendszer kontextusában. 2. Magas szintű reflexiós képességek. 3. Kooperációs készség a közös munkában, kutatásban. Attitűd: 1. Kritikai gondolkodás, a kultúra társadalmi vonatkozásainak megértése, komplex jelenségek átlátása, kezelése. 2. A tervezői és művészeti közeg szereplőinek gondolkodásának megértése. 3. Nyitottság más szakterületekkel való együttműködésre és közérthető kommunikációra azok szereplőivel.				
A kurszus keretében feldolgozandó témakörök, témák: A művészet intézményei Részletes szakmai tematika/leírás/brief 12 hétre lebontva 1. Bevezető óra: A kurszus bemutatása, elméleti kerete és kulcsfogalmai, a félév során elkészítendő feladatok, elvárások és célok ismertetése.				

- 2-3-4: A művészeti mező klasszikus intézményei - múzeumi fókusszal - és ezek változása, viszonyuk a mező többi szereplőjéhez. Múzeumi diskurzusok, a múzeum társadalmi szerepe. Értékkörzés vagy ismeretörzés? A reprezentáció kérdései az archívum-múzeum viszonylatban, múzeumépítész, mint reprezentáció. Dekolonizáció a múzeumban.
5. A félév elején kiadott feladatokkal kapcsolatos konzultáció a hallgatói munkacsoportokkal
6. A biennálék nemzetközi rendszere: kialakulásuk, főbb típusai és működési jellemzőik, kortárs biennále körkép
- 7-8. A magyar kulturális mező független intézményei, stratégiák, kontextusok
9. Partecipatív művészeti gyakorlatok intézményi kontextusban
10. A szociális dizájn és intézményei
11. A művészeti diskurzus intézményei
12. Hallgatói prezentációk

Tanulásszervezés/folyamatszervezés sajátosságai:

A kurzus menete, az egyes foglalkozások jellege és ütemezésük konkrét dátumokkal, határidőkkel!

Az egyes alkalmak felépítése: esettanulmányt bemutató rövid egyéni hallgatói prezentáció, az oktató témát bemutató előadása, diskusszió. Az aktív hallgatói részvétel fontos eleme az óráknak.

Február 10.: az év közbeni egyéni hallgatói feladatok és félév végi csoportfeladat ismertetése, felosztása

Március 10.: a csoportok bemutatják választott témáikat és kutatási tervüket

Május 5.: csoportprezentációk

A hallgatók tennivalói, feladatai: pontos leírás, kiadás és leadás dátuma!

Február 10.: Az egyéni feladatok meghatározása.

A kurzus menetéhez igazodva: az egyéni feladatok (esettanulmány, gyűjtés) bemutatása, problémafókuszú rövid prezentáció formájában.

Március 10.: A csoportos feladatok meghatározása (A 3-4 fős munkacsoportok ismertetik az általuk választott kutatási témát, és a kutatás szempontjait. Az oktatók és a hallgatótársak visszajelzést adnak a kutatás kezdeti fázisát bemutató prezentációkra

Május 5-ig: A hallgatói munkacsoportok által választott témák komplex feldolgozása a félév során tárgyalt problémák, kérdések mentén, a kurzus kulcsfogalmaira építve.

Elvárás: A kötelező és ajánlott irodalom használata; csoporton belüli munkamegosztás, részfeladatok összehangolása, csoporton belüli diskurzus, a felmerülő szempontok megvitatása, koherens végeredménnyé formálása

Bemutatás módja: prezentáció

A tanulás környezete:

online / tanterem (A konkrét helyszínt a központi elosztás után az oktatási titkárok vezetik be a neptunba)

Értékelés:

ötfokozatú osztályzat: 1-5

Teljesítendő követelmények: konkrét leírás, határidők megadásával

1. egyéni feladat (félév során 1-2 hallgató/alkalom)
2. csoportos feladat (félév utolsó alkalma, május 5.)
3. órai aktivitás (folyamatosan)

Értékelés módja:

gyakorlati demonstráció

Az értékelés szempontjai:

A kötelező és ajánlott irodalom, valamint a kulcsfogalmak használata, az órákon elhangzott ismeretek integrálása, továbbgondolása az egyéni és csoportos munkában.
Hozzászólás az órákon felvetett kérdésekhez.
Csoportmunka során az együttműködés módszereinek kidolgozása, megvalósítása.
Mind az egyéni, mind a csoportmunka során a kutatás, a téma kreatív és problémaorientált feldolgozása, amely további közös gondolkodásra, vitára teremt lehetőséget.

Az érdemjegy kiszámítása

az egyes értékelt követelmények eredménye hogyan jelenik meg a kurzus érdemjegyében? pl. arányok, pontok, súlyok.

30% egyéni feladat, 20% órai aktivitás, 50% komplex csoportmunka

Kötelező irodalom:

Bódi Kinga: Úszó tárlatok. Zárógondolatok a beszélgetés-sorozathoz. *Balkon*, 2017/9. 4-9.

https://drive.google.com/file/d/1W8utuo9QZ0CrZKrZRP3dZo_G4-PcXWzA/view

Bourdieu, Pierre: *Alapelvek a kulturális alkotások szociológiájához*. In: Wessely Anna sz.: A kultúra szociológiája. Osiris, 1998 (2003), 174-185.

Bourdieu, Pierre: *A mezők logikája*. In: Felkai Gábor, Némedi Dénes, Somlai Péter sz.: Olvasókönyv a szociológia történetéhez II. Szociológiai Irányzatok a XX. században. Budapest, Új Mandátum Könyvkiadó, 2000. 418–430.

Buka Virág, Nagy Kristóf: A kultúra közjő. *Fordulat*, 2020/27. 119-140.

Foster Hannah Daisy et al.: *Részvétel és együttműködés*. In: Frazon Zsófia sz.: NYITOTT MÚZEUM... Részvétel, együttműködés, társadalmi múzeum. Budapest, Néprajzi Múzeum, 2018. 126-141.

http://nyitottmuzeum.neprajz.hu/szocikkek/reszvetel_egyuttmukodes

Kálmán Rita, Katarina Sevic sz.: *Nem kacsák vagyunk egy tavon, hanem hajók a tengeren – Független művészeti helyek Budapesten 1989-2009*. Budapest, Impex - Kortárs Művészeti Szolgáltató Alapítvány, 2010.

Nagy Gergely: "Ez az egész csak ideiglenes" – Farid Rakun, a ruangrupa csoport tagja, a 2022-es documenta egyik kurátora. *Artportal*, 2019. 10. 31.

<https://artportal.hu/magazin/ez-az-egesz-csak-ideiglenes-farid-rakun-a-ruangrupa-csoport-tagja-a-2022-es-documenta-egyik-kuratora/>

Székely Katalin, Turai Hedvig sz.: *Helyszíni szemle. Fejezetek a múzeum életéből*. Budapest, Ludwig Múzeum, 2012.

Ajánlott irodalom:

Barna Emília, Madár Mária, Nagy Kristóf, Szarvas Márton: Dinamikus hatalom. Kulturális termelés és politika Magyarországon 2010 után. *Fordulat*, 2019/26. 225-251.

Bechtler, Christina, Dora Imhof sz.: *Museum of the Future*. Zürich, JRP / Ringier & Les Presses du Réel, 2014.

Bishop, Claire: *Radikális muzeológia, avagy mi a "kortárs" a kortárs művészeti múzeumokban?* Dan Perjovschi rajzaival. Budapest, Magyar Nemzeti Múzeum, 2018.

Bishop, Claire: A szociális fordulat: A kollaboráció és elégedetlenei (Somogyi Hajnalka bevezetőjével). *Exindex*, 2007.

<http://exindex.hu/print.php?l=hu&page=3&id=531>

Burns, Aileen et al. sz.: *The Artist As*. Berlin, Sternberg Press, 2018.

Canela, Juan: An "Undisciplined" Form of Knowledge: Anselm Franke. *Mousse Magazine*, 2017.

<http://moussomagazine.it/undisciplined-form-knowledge-anselm-franke/>

Csatlós Judit, Csizék Petra, Fenyvesi Áron, Orbán György, Szalay Borbála, Vécsey Júlia sz.: *Diskurzusok*. Budapest, Fiala Képzőművészek Stúdiója Egyesület, 2009.

Ébli Gábor: *Az antropologizált múzeum*. Budapest, Typotex, 2009.

Frazon Zsófia: *Múzeum és kiállítás. Az újrarajzolás terei*. Budapest–Pécs, Gondolat, 2011.

Gócza Anita: "Nem biennalékat szeretnénk csinálni". OFF nagyinterjú I-II. *Artportal*, 2017.02.08., 2017.02.09.

<https://artportal.hu/magazin/nem-biennalekat-szeretnenk-csinalni-off-nagyinterju-i/>

<https://artportal.hu/magazin/nem-biennalekat-szeretnenk-csinalni-off-nagyinterju-ii/>

Grasskamp, Walter: Például a documenta, avagy hogyan készül a művészettörténet? In: Kékesi Zoltán et al. sz.: *A gyakorlattól a diskurzusig. Kortárs művészetelméleti szöveggyűjtemény*, Budapest, Magyar Képzőművészeti Egyetem, 2012, 280-289.

http://www.mke.hu/sites/default/files/szovegyujtemenyTT_0406_0518.pdf

György Péter: *Az eltörölt hely – a múzeum*. Budapest, Magvető, 2003.

Kester, Grant: Életképek. A dialógus szerepe a társadalmilag elkötelezett művészetben. In: Kékesi Zoltán et al. sz.: *A gyakorlattól a diskurzusig. Kortárs művészetelméleti szöveggyűjtemény*, Budapest, Magyar Képzőművészeti Egyetem, 2012, 125-137.

http://www.mke.hu/sites/default/files/szovegyujtemenyTT_0406_0518.pdf

Lázár Eszter: *Együttműködésen alapuló művészeti gyakorlatok*. In: Szakács Eszter sz.: *A kurátori gyakorlat és diskurzus szótára*. Budapest, Tranzit, 2012.

<http://tranzit.org/curatorialdictionary/index.php/szotar/egyuetmkoedesen-alapulo-mveszeti-gyakorlatok/>

Manovich, Lev: A mindennapi (média)élet gyakorlata. *Apertúra*, 2011. tavasz,

<https://www.apertura.hu/2011/tavasz/manovich-mindennapi-mediaelet-gyakorlata/>

Palkó Gábor sz.: *Művészetelmélet. A képzeletbeli múzeumtól a hálózati múzeumig*. Budapest, Petőfi Irodalmi Múzeum–Ráció Kiadó, 2012.

Rancière, Jacques: *Az emancipált néző* (Erhardt Miklós bevezetőjével). *Exindex*, 2010.

<http://exindex.hu/index.php?l=hu&page=3&id=687>

Egyéb információk:

Máshol/korábban szerzett tudás elismerése/ validációs elv:
nincs lehetőség elismerésre/beszámításra

Tanórán kívüli konzultációs időpontok és helyszín:

Fogadóóra időpontja, helyszíne, kapcsolatfelvétel módja.

Foglalkoztatási Követelményrendszere 29.§ 6. bekezdése szerint az *oktató hetente legalább két óra időtartamban köteles fogadóórát tartani a hallgató részére.*

A fogadóóra mellett van-e lehetőség további konzultációra, ennek formája, lehetőség szerint időpontja.

Konzultáció: előzetes időpontegyeztetés alapján